

Andrzej Koperski

Przemyśl, ul. Pstrowskiego

Informator Archeologiczny : badania 20, 157-158

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

który został całkowicie zniwelowany. Nawarstwienia zasypowe wału stanowi silnie zgliniony piasek. Dno stanowi warstwa barwy brunatnej ze szczątkami organicznymi, niewielkiej miąższości i bez zabytków. Wyższe nawarstwienia zasypowe zawierają nieliczne fragmenty ceramiki nowożytniej, co może świadczyć o dość późnym zasypaniu i tym samym zniwelowaniu wału. Od strony południowej /wnętrza podgrodzia/ do wału przylegała zabudowa. Stwierdzono, iż miała ona charakter półziemlankowy i była nieciągła. W obrębie wykopu znalazł się narożnik obiektu osadniczego, jak się wydaje kształtu czworokątnego, zagłębiony na 0,6 m poniżej podstawy wału. W obrębie obiektu odkryto palenisko przykryte warstwą gliny, która zsunęła się z wału do wnętrza obiektu. W czarnym wypełnisku znaleziono liczne fragmenty ceramiki XI w., dwa fragmenty żuźla żelaznego, grudki polepy oraz nieliczne fragmenty bardzo źle zachowanych kości zwierzęcych.

Wykop 2 założono w zachodniej części osady, nad profilem żwirowni, w którym zaobserwowano niszczonego obiektu wczesnośredniowieczny. Powierzchnia wykopu wyniosła 6 x 4 m. Po oczyszczeniu i narysowaniu profilu obiektu na ścianie żwirowni, wykop założono w ten sposób, aby rozpoznać plan pozostałej części obiektu. Zlokalizowano go dłuższym bokiem w linii W-E, z około 15° odchyleniem. W obrębie wykopu zarejestrowano obiekt o charakterze osadniczym, biegnący w kierunku SW-NE. Są to prawdopodobnie relikty zabudowy przywałowej wału podgrodzia, który został w tym miejscu całkowicie zniwelowany. W trakcie eksploatacji żwiru została zdarta w tym miejscu warstwa o miąższości do 1 m, skutkiem czego uległ zniszczeniu również strop obiektu. W obrębie obiektu odkryto resztki paleniska kamiennego, bardzo liczne fragmenty ceramiki XI w. oraz nieliczne fragmenty VIII w., bardzo dużo kości zwierzęcych. Wydzielono fragment prawnicy, nóż żelazny, fragment krzesiwa. Ciekawą wydaje się informacja uzyskana od właściciela żwirowni, z której wynika, iż czarna warstwa występowała w obrębie całej żwirowni, przebiegając po linii w przybliżeniu N-S. Informacja ta rokuje nadzieje na odkrycie reliktyw wału podgrodzia w jego południowo-zachodniej części.

Badania będą kontynuowane.

PRZEMYŚL
ul. Pstrowskiego

Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej
w Przemyślu

Badania ratownicze prowadził mgr Andrzej Koparaki przy współudziale studentów Archeologii i Antropologii UJ. Finansował MKZ w Przemyślu. Drugi sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe, okres wczesnego średniowiecza.

W 1978 r. przypadkowo odkryto grób szkieletowy oznaczony nr 1, datowany na okres wczesnego średniowiecza. W rejonie tym planowana jest budowa szkoły, dlatego podjęto badania ratownicze.

Stanowisko położone jest na kulminacji terenu, wysoko ponad doliną zalewową Sanu, na prawo od ul. Pstrowskiego, w jej górnym odcinku.

Badaniami objęto obszar 175 m². Odkryto kolejny grób nr 2. Stwierdzono też ślady obiektów i wkopów o trudnej do określenia funkcji i chronologii

Grób nr 2 odsłonięty został na głębokości 35 cm. Jama miała kształt prostokąta o zaokrąglonych narożnikach. Długość wynosiła 305 cm, szerokość 125 cm. Dłuższa oś przebiegała wzdłuż linii W-E. Wypełnisko tworzyła brązowoszara ziemia. Szkielet odsłonięto na poziomie 45 cm. Brak było środkowej partii szkieletu. Zmarły położony był w pozycji wyprostowanej na wznak, ręce przypuszczalnie wyciągnięte wzdłuż tułowia. Głowa skierowana była ku wschodowi. Wyposażenie grobu stanowił pierścienek taśmowaty i brązu oraz trzy brązowe kółka-pierścienie ze śladami karbowania, być może stanowiące elementy pasa.

Dotychczas odsłonięte dwa groby stanowią część cmentarzyska. Zwraca uwagę rzadkość występowania pochówków, wielkość jamy grobowej oraz wyposażenie grobu. Być może zaznaczają się tu ślady wpływu kultur wschodnich względnie południowych /Bijelo Brdo?/. Grób był przypuszczalnie grobem płaskim, choć teoretycznie nie można wykluczyć istnienia pierwotnie nasypu. Cechy pochówku i wyposażenie pozwalają datować grób nr 2 na czas od końca X do połowy względnie końca XII wieku, raczej na wcześniejszy jego odcinek.

Wśród innych obiektów jeden wydaje się być współczesny cmentarzysku, pozostałe wydają się pochodzić z czasów nowożytnych.

PUCK
woj. gdańskie
Stanowisko 13

Muzeum Ziemi Puckiej
w Pucku

Badania prowadziła mgr Janina Kurowska. Finansował WKZ w Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.

Stanowisko zostało zlokalizowane w trakcie badań powierzchniowych, prowadzonych w ramach ASP w 1982 r. Położone jest na północnym stoku Kępy Puckiej, około 1200 m od Łatoki Puckiej, przy drodze Reda-Heł.

Przebadano obszar 100 m². Zarejestrowano 5 obiektów nieruchomości, w tym: jamy gospodarcze, paleniska, nie licząc śladów posłupowych. Na szczególną uwagę zasługuje obiekt 4, palenisko o konstrukcji kamiennej, pokryte wyraźnie odcinającą się od podłoża warstwą spalenizny. Wypełnisko obiektu zawierało 163 fragmenty naczyń glinianych, w tym: 29 wylewów, 69 brzuśców, 12 den, 57 części nieokreślonych. Wylewy i część brzuśców zdobione są ornamentem w postaci słobków dookołnych, wielokrotnych linii falistych.

W obrębie stanowiska odkryto fragmenty ceramiki, surowiec bursztynowy, krzemienie /łuszczeń i półsurowiec/, nieliczne kości. Dotychczasowy stan badań pozwala ustalić wstępną chronologię na XII-XIII wiek.

Materiały są przechowywane w Muzeum Ziemi Puckiej w Pucku.

Badania będą kontynuowane.

PUDZÓWEK
woj. aiaradzkie
Stanowisko 8

patrz
okres wpływów rzymskich

RACOT, gm. Kościan
woj. leszczyńskie
Stanowisko 25

patrz
neolit

RADZEWICE, gm. Domaniów
woj. wrocławskie
Stanowisko 22

patrz
epoka brązu

ROCHY, gm. Zduny
woj. kaliskie
Stanowisko 1a

Koło Archeologiczne
Liceum Ogólnokształcące
im. Bugona Kołłataja
w Krotoszynie

Badaniami kierował mgr Dionizy Kosiński. Finansował WKZ w Kaliszu. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko wczesno-średniowieczne - faza D, druga połowa.

Stanowisko 1a jest częścią cmentarzyska /1a i 1b/ wchodzącego w skład badanego zespołu osadniczego, obejmującego gród /Piaski st.1/ i osadę /Piaski stanowiska 1-5/. Badania wykopaliskowe prowadzono na powierzchni 28 m² podzielonej na wykopy oznaczone od 1986-I do 1986-VI. Poszerzały one obszar zbadany w poprzednich sezonach. Wykopy były różnej powierzchni ze względu na konieczność cięć dla uzyskania odpowiednich profili. Warunki terenowe /wydnie po odlesieniu/ powodowały, że wydzielenie warstw naturalnych w trakcie eksploracji było praktycznie nie-